Lieta Nr.11360005613

SPRIEDUMS

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Liepājā 2014.gada 18.februārī

Kurzemes apgabaltiesas krimināllietu tiesas kolēģija šādā sastāvā

tiesas sēdes priekšsēdētāja S.Reinholde

tiesneši K.Līcis un S.Mertena

ar sekretāri I.Treifeldi

piedaloties

prokuroram A.Mikuļskim

zvērinātam advokātam A.Razgailam

atklātā tiesas sēdē, pamatojoties uz apsūdzētās /pers. E/ apelācijas sūdzību, apelācijas kārtībā izskatīja krimināllietu, kurā ar Saldus rajona tiesas 2013.gada 28.oktobra spriedumu

/pers. E/, personas kods /personas kods/,

atzīta par vainīgu un sodīta pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas ar brīvības atņemšanu uz 6 (sešiem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu, sods noteikts nosacīti ar pārbaudes laiku uz 6 (sešiem) mēnešiem.

Piedzīta no /pers. E/ par labu cietušajai /pers. F/ morālā kaitējuma kompensācija 142,29 *euro* (Ls 100).

Pārbaudījusi lietas materiālus, Krimināllietu tiesas kolēģija

konstatēja

ar pirmās instances tiesas spriedumu atzīts, ka apsūdzētā /pers. E/ izdarīja rupju sabiedriskā miera traucēšanu, kas izpaudās acīmredzamā necieņā pret sabiedrību un bezkaunībā, ignorējot vispārpieņemtās uzvedības normas un traucējot cilvēku mieru un uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) darbu (huligānisms), un kas saistīts ar mantas bojāšanu, un konkrēti:

2013.gada 28.janvārī ap plkst.15.00 /adrese/ veikalā /nosaukums/, nolūkā rupji traucēt sabiedrisko mieru, izrādot acīmredzamu necieņu pret sabiedrību un bezkaunību, ignorējot vispārpieņemtās uzvedības normas, tas ir, huligānisku motīvu vadīta, ignorējot veikala apmeklētāju un darbinieku klātbūtni, uzsāka strīdu ar /pers. F/, kura laikā paņēma no letes vāzi ar tajā esošām augu lapām un meta ar to /pers. F/, pēc kā paņēma no letes stikla svečturi ar degošu sveci un meta ar to /pers. F/, kā rezultātā ar parafīnu tika aplieti apkārt esošie priekšmeti un /pers. F/ apģērbs, kā arī kases aparāts „Samsung" un tā klaviatūra, parafīnam nokļūstot arī aparāta iekšpusē, kā rezultātā kases aparāts tika sabojāts, tādējādi nodarot sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „/nosaukums/" zaudējumus 41,32 *euro* (Ls 29,04) apmērā, ar parafīnu tika aplieta arī telefona „Panasonic" klaviatūra, nokļūstot arī telefona iekšpusē, kā rezultātā telefons 17,07 *euro* (Ls 12) vērtībā, piederošs sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „/nosaukums/", tika sabojāts, kā arī stikla svečturis metiena rezultātā tika saplēsts, pēc kā /pers. E/ paņēma uz letes stāvošā telefona klausuli un ne mazāk kā divas reizes sita ar to pa leti, pēc tam meta ar telefonu /pers. F/, pēc kā ar roku nogrūda no letes tur stāvošos priekšmetus uz grīdas, vienlaicīgi /pers. E/ lamājās uz /pers. F/ ar necenzētiem vārdiem. /pers. E/ huligānisko darbību rezultātā tika traucēts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „/nosaukums/" veikala /nosaukums/darbs, jo veikals darbu nevarēja turpināt dēļ sabojātā kases aparāta, kā arī dēļ tajā radītās nekārtības, kā rezultātā veikals tika slēgts plkst.15.30, tas ir, pirms tā darba laika beigām plkst.17.00.

Šādas apsūdzētās /pers. E/darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas.

Par šo spriedumu apelācijas sūdzību iesniegusi apsūdzētā /pers. E/, lūdzot pilnībā atcelt Saldus rajona tiesas 2013.gada 28.oktobra spriedumu un taisīt attaisnojošu spriedumu, jo noziedzīgo nodarījumu nav izdarījusi.

Sūdzības iesniedzēja, atsaucoties uz Krimināllikuma 231.panta pirmajā daļā minēto, norādījusi, ka ar tiesas spriedumu nav izvērtēts sabiedriskā miera traucēšanas raksturs un pakāpe. Sabiedriskā miera traucēšanas fakts vērtēts formāli, spriedumā norādot, ka huligānisma kvalificējošā pazīme ir mantas bojāšana.

Sūdzības iesniedzēja norādījusi, ka spriedumā nav norādītas konkrētas huligānisma pazīmes, kuras būtu konstatējamas, kvalificējot viņas rīcību, kā arī nav norādīti fakti un argumentācija, kāpēc viņai inkriminētās darbības nevarētu atzīt par prettiesiskām pēc Krimināllikuma 185.panta vai pēc 186.panta (saskaņā ar apsūdzību - metusi ar degošu sveci). Šajos pantos paredzētā atbildība iestājas par mantas bojāšanu, un kā sekas šīm darbībām, ir - uzņēmuma darbības traucēšana.

Tāpat sūdzības iesniedzēja norādījusi, ka ar liecinieku liecībām un lietā esošajiem pierādījumiem nav pierādīts nodoms izdarīt huligānismu. Norādījusi, ka viņas mērķis nebija vērsties pret veikala pircējiem un rupji traucēt sabiedrisko mieru. Strīds izcēlies personisko attiecību dēļ. Turklāt strīda laikā neviens no lieciniekiem nepameta veikala telpas un nepārtrauca iepirkšanās procesu, kā arī nevērsās ar aizrādījumiem un nelūdza izbeigt strīdu.

Sūdzības iesniedzējas ieskatā tiesa nav vērtējusi cietušās rīcību, jo no liecinieku liecībām secināms, ka arī /pers. F/ runājusi skaļa tonī (bļāvusi), ignorējot pircēju klātbūtni.

Sūdzības iesniedzēja norādījusi, ka /pers. F/ liecības vērtējamas kritiski. Cietušās liecībās norādītās darbības, ka apsūdzētā paņēmusi no letes degošu sveci un metusi ar to cietušajai un pēdējā izvairījusies no mestās sveces un tā trāpījusi pa kases aparātu, nevarēja notikt ierobežota attāluma dēļ, jo no letes līdz sienai (apavu plauktam) ir 1,5 metri, kā arī /pers. F/ nevarēja būt starp viņu un kases aparātu. Sūdzības iesniedzēja norādījusi, ka, ja viņa būtu metusi degošu sveci un /pers. F/ būtu izvairījusies, tad svece būtu trāpījusi apavu plauktā, un ar sveķiem būtu aplipuši pārdodamie apavi. /pers. F/ un lieciniece /pers. H/ liecinājušas, ka plauktā esošie apavi netika bojāti.

Tāpat sūdzības iesniedzēja norādījusi, ka nepiekrīt /pers. F/ liecībām daļā par stikla vāzi, kura nomesta uz grīdas, jo no lietā esošajiem pierādījumiem secināms, ka stikla vāze ir vesela. Arī lieciniece /pers. I/ liecinājusi, ka nav dzirdējusi stiklu šķindoņu un nav redzējusi lauskas. Turklāt /pers. F/ un /pers. H/ pirmstiesas izmeklēšanā sniegtajās liecībās ir pretrunas daļā par to, kādā secībā un ar kādiem priekšmetiem mests /pers. F/ virzienā.

No 2013.gada 28.janvārī sastādītā notikuma vietas apskates protokola redzams, ka sarkana svece atradusies blakus telefonam. Izmeklējot lietu, netika noskaidrots, kas un pie kādiem apstākļiem šo sveci nolicis blakus telefonam, un, ja ar sveci mests, tad kā tā nokļuvusi atpakaļ pie telefona. Tāpat notikuma vietas apskates protokolā ir noradīti tie priekšmeti, kuri cietuši no sveces parafīna. Sūdzības iesniedzēja paskaidrojusi, ka, ja viņa būtu paņēmusi sveci un to metusi /pers. F/, sveču parafīna pēdas būtu citā vietā, un no parafīna būtu cietuši apavi.

Sūdzības iesniedzēja nepiekrīt arī /pers. F/ liecībām daļā par telefona sišanu pret leti, jo liecinieces neapstiprināja faktu, ka viņa būtu situsi telefonu pret leti. Liecinieces /pers. J/ un /pers. I/ liecinājušas, ka, ja telefons būtu sists pret leti, viņas to noteikti būtu dzirdējušas. Savukārt /pers. I/ vēl liecinājusi, ka /pers. F/ izsaukusi policiju, izmantojot veikala telefonu, no kā secināms, ka telefons darbojies.

Sūdzības iesniedzēja norādījusi, ka tiesa spriedumā nav devusi vērtējumu liecinieces /pers. H/ liecībām par to, ka viņai licies, ka /pers. F/ kaut ko saplēsusi pēc tam, kad sieviete izgājusi no veikala.

Sūdzības iesniedzējas ieskatā lietā nav iegūti pārliecinoši pierādījumi viņas vainai apsūdzībā pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas. Pierādījumi ir savā starpā pretrunīgi, un izslēdz viens otru, tādējādi padara apšaubāmu viņai uzrādīto apsūdzību. Tiesa nav ievērojusi Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojumā „Tiesu prakse huligānisma lietās" iekļautās rekomendācijas.

Apelācijas tiesas sēdē apsūdzētā /pers.E/ apelācijas sūdzību uzturēja uz tajā izteiktajiem argumentiem.

Apsūdzētā savu vainu neatzina un norādīja, ka viņa nav izdarījusi tās darbības, kuras norādītas apsūdzībā. Konflikts izveidojies uz personisko attiecību pamata, konkrēti saistībā ar to, ka /pers. F/ nevēlējās atdot naudu. /pers. F/ pret šo prasību izturējusies noraidoši, dzinusi ārā no veikala.

Nevienu pircēju veikalā nav redzējusi. No palīgtelpām tikai iznākusi sieviete, kura teikusi, ka nevajag skaļi runāt. Pieļauj, ka dziļāk veikala stūrī stāvējusi lieciniece /pers. I/, taču viņu nav ievērojusi, tā kā skatījusies ārā pa veikala logu uz bērnu, kurš gulējis ratiņos.

Uzskata, ka cietusī visu ir izdomājusi, jo tādējādi atradusi iemeslu, kā viņai atriebties. Savukārt liecinieces melo.

Zvērināts advokāts A.Razgaila pievienojās aizstāvamās apelācijas sūdzībai, lūdza apsūdzēto attaisnot, uzskatot, ka nav pierādīts, ka apsūdzētā būtu veikusi viņai inkriminētās darbības.

Prokurors apelācijas tiesas sēdē lūdza atstāt spēkā pirmās instances tiesas spriedumu, bet apelācijas sūdzību kā nepamatotu noraidīt, atzīstot, ka lietā iegūtie un pārbaudītie pierādījumi ir pietiekami un pilnībā apstiprina izvirzītās apsūdzības pamatotību. Veids, kādā apsūdzētā centās risināt savas personiskās attiecības sabiedriskā vietā bija nepieņemams, un ievērojami traucēja sabiedrisko

kārtību un mieru.

Iepazinusies ar apelācijas sūdzībā norādītajiem motīviem, uzklausījusi apsūdzētās paskaidrojumus, aizstāvja, un prokurora viedokļus un iepazinusies ar krimināllietas materiāliem iesniegtās sūdzības apjomā, Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka Saldus rajona tiesas 2013.gada 28.oktobra spriedums atceļams.

Izvērtējot iegūtos pierādījumus, tiesas kolēģija par pierādītu atzīst, ka apsūdzētā /pers. E/ izdarīja rupju sabiedriskā miera traucēšanu, kas izpaudās acīmredzamā necieņā pret sabiedrību un bezkaunībā, ignorējot vispārpieņemtās uzvedības normas un traucējot cilvēku mieru un uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) darbu (huligānisms), un kas saistīts ar mantas bojāšanu, un konkrēti:

2013.gada 28.janvārī ap plkst.15.00 /adrese/, sabiedrības ar ierobežotu atbildību „/nosaukums/" veikalā „/nosaukums/", /pers. E/, izrādot acīmredzamu necieņu pret sabiedrību un bezkaunību, ignorējot vispārpieņemtās uzvedības normas, tas ir, huligānisku motīvu vadīta, ignorējot veikala apmeklētāju un darbinieku klātbūtni, uzsāka strīdu ar /pers. F/, kura laikā paņēma no letes stikla svečturi ar degošu sveci un meta ar to /pers. F/. Minētā rezultātā ar parafīnu tika aplieti apkārt esošie priekšmeti un /pers. F/ apģērbs, kā arī kases aparāts „Samsung" un tā klaviatūra, parafīnam nokļūstot arī aparāta iekšpusē, kā rezultātā kases aparāts tika sabojāts. Tādējādi sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „/nosaukums/" tika nodarīti zaudējumi 41,32 *euro* (Ls 29,04) apmērā. Tāpat ar parafīnu tika aplieta telefona „Panasonic" klaviatūra, nokļūstot arī telefona iekšpusē, kā rezultātā telefons 17,07 *euro* (Ls 12) vērtībā, piederošs sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „/nosaukums/", tika sabojāts. Tāpat metiena rezultātā tika saplēsts stikla svečturis. Turpinot huligāniskās darbības, /pers.E/ paņēma uz letes stāvošā telefona klausuli un ne mazāk kā divas reizes sita ar to pa leti, pēc tam meta ar telefonu /pers. F/, pēc kā ar roku nogrūda no letes tur stāvošos priekšmetus uz grīdas, vienlaicīgi /pers. E/ lamājās uz /pers. F/ ar necenzētiem vārdiem.

/pers. E/ huligānisko darbību rezultātā tika traucēts, sabiedrības ar ierobežotu atbildību „/nosaukums/" veikala „/nosaukums/" darbs, tā kā veikals darbu nevarēja turpināt dēļ sabojātā kases aparāta, kā arī dēļ tajā radītās nekārtības, kā rezultātā veikals tika slēgts pulksten 15.30, tas ir, pirms tā darba laika beigām pulksten 17.00.

Tādējādi apsūdzētā /pers.E/ izdarīja Krimināllikuma 231.panta otrā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Tiesas kolēģija atzīst, ka apsūdzētās vaina pierādīta ar cietušās /pers. F/, liecinieku /pers. H/, /pers. J/, /pers. I/ liecībām, ar veikala apskates protokolu, ar policijas darbinieces /pers. M/ ziņojumu par /pers. N/ un /pers. O/ aptaujāšanu un ar lietas materiāliem to kopumā.

Cietusī/pers. F/ pirmās instances tiesā liecinājusi, ka 2013.gada 28.janvārī strādājusi sabiedrības ar ierobežotu atbildību „/nosaukums/" veikalā "/nosaukums/", /adrese/, par pārdevēju. Ap plkst.15.00 veikalā ienākusi apsūdzētā /pers. E/, kura ir /pers. R/, ar kuru cietusī nodzīvojusi kopā vienpadsmit gadus, dēla /pers. S/ sieva.

Ienākusi veikalā, apsūdzētā prasījusi, lai atdod viņai naudu. Cietusī sākotnēji apjukusi, jo /pers. E/nekādu naudu viņai nav devusi. Naudu Ls 180 viņai iedevis apsūdzētās vīrs /pers. S/, tāpēc atteikusies viņai naudu atdot. Pēc /pers. S/tēva /pers. R/ nāves gribējusi naudu atdot /pers.S/, bet viņš naudu nav ņēmis, teicis, lai to iztērējot bērēm, ko cietusī arī izdarījusi.

Apsūdzētajai pateikusi, ka naudu iztērējusi bērēm, un naudas jautājumu risinās ar /pers.S/. Pēc kā apsūdzētā nerēķinoties, ka veikalā ir pircēji, bijusi agresīva, skaļi kliegusi, viņas uzvedība bijusi neadekvāta.

Veikalā bijuši arī pircēji, konkrēti lieciniece /pers. J/, vēl viena sieviete, kuru nav varējusi apkalpot, jo nav varējusi izsist pirkuma čeku, vēl pircēja vārdā Agrita un pārdevējas palīdze /pers. H/.

Konflikts sācis veidoties, kad /pers. R/ saslimis, bet īstas nesaskaņas ar /pers. R/ mantiniekiem radušās pēc tam, kad mantinieki uzzinājuši, ka /pers. R/ māju, kurā viņi abi dzīvojuši, ar testamentu novēlējis cietušajai.

Lieciniece/pers. H/tiesas sēdē liecinājusi, ka apsūdzēto /pers. E/pazīst kā brālēna /pers. R/ vedeklu. 2013.gada 28.janvārī atradusies veikalā "/nosaukums/" /adrese/, kur strādā par pārdevējas palīgu. Pēcpusdienā veikalā ienākusi apsūdzētā, nostājusies pie durvīm un pagriezusies pret pārdevēju /pers. F/, kura atradusies aiz letes. Ienākusī sieviete (apsūdzētā) prasījusi, lai /pers.F/ atdod viņas vīra naudu. Uz ko /pers.F/viņai atbildējusi, lai iet laukā no veikala, bet apsūdzētā turpinājusi skaļā balsī sarunāties ar /pers.F/. Lieciniece apsūdzētās teiktos vārdus tieši neatceroties. Apsūdzētā bijusi satraukta, runājusi ātri un skaļā balsī. Par cik veikalā atradušies arī citi cilvēki, /pers. F/ balss bijusi klusāka, licies, ka viņa jūtas neērti. Apsūdzētā paņēmusi rokā telefona klausuli, tā atsitusies pret letes stiklu, tad telefons nokritis uz grīdas. Uz letes trauciņā degusi svece, to apsūdzētā paņēmusi un degošu metusi /pers.F/ virzienā. Lieciniece norādījusi, ka viņa ir redzējusi, ka apsūdzētā met ar sveci /pers.F/, bet nav redzējusi vai ar trauciņu vai bez tā. Ar sveces taukiem aplijusi lete, kases aparāts, telefons, kalkulators un arī /pers.F/ apģērbs. Trauciņš, kurā atradusies svece, nokritis uz grīdas un saplīsis. Pa gaisu lidojušas vāzē ieliktās puķu lapas, tās nokritušas uz grīdas, nav redzējusi to, ka apsūdzētā ar vāzi būtu metusi /pers. F/. Apsūdzētā nosaukusi /pers.F/ nesmukā vārdā, un, ejot laukā no veikala, teikusi, ka /pers.F/ tajā mājā nedzīvos.

Pēc trača telefons brīžiem klusējis, brīžiem darbojies, kases aparātam nav darbojušās vairākas pogas. Pēc notikuma veikals ticis slēgts pirms darba laika beigām. Traci redzējušas vēl trīs sievietes, kuras veikalā aplūkojušas preci.

Lieciniece/pers. J/tiesas sēdē liecinājusi, ka 2013.gada 28.janvārī ap plkst.15.00 atradusies veikalā "/nosaukums/" , /adrese/, stāvējusi veikala tālākajā vietā, pie apaviem, kad dzirdējusi, ka veikalā ienāk cilvēks, kuru redzējusi tikai no mugurpuses. Ienākusī sieviete prasījusi pārdevējai atdot naudu, viņas balss tonis arvien pieaudzis, savukārt pārdevēja atbildējusi, ka viņai nekas nav jāatdod. Sieviete bijusi agresīva. Tad dzirdējusi šķindoņu, kad paskatījusies, redzējusi, ka sieviete ar roku nogrūdusi zemē visus priekšmetus, kuri atradušies uz letes. Nav redzējusi, ka sieviete pārdevējai būtu ar kaut ko metusi, taču parafīnu uz pārdevējas drēbēm redzējusi.

Tajā laikā veikalā bijusi vēl viena pircēja un divas pārdevējas.

Kad gribējusi no veikala iet ārā, redzējusi, ka uz grīdas bijušas lauskas, puķes, kaut kur karājusies telefona klausule, bijis juceklis, un pārdevēja kādai pircējai kases aparātā nav varējusi iesist cenu. Viss beidzies ar to, ka sieviete aizgājusi, bet pārdevēja izsaukusi policiju. Uzskata, ka abām sievietēm savstarpējās attiecības bija jārisina citā vietā, jo viņai kā pircējai tas nav bijis jāredz.

Lieciniece/pers. I/tiesas sēdē liecinājusi, ka 2013.gada 28.janvārī atradusies veikalā "/nosaukums/", /adrese/, un apsūdzētās un veikala pārdevējas /pers. F/ strīda dēļ nav varējusi iepirkties, jo bijis grūti izvēlēties preci. Apsūdzētā piegājusi pie kases un uzdevusi /pers. F/ dažādus jautājumus, abas skaļā tonī kliegušas viena uz otru. Runa bijusi par kaut kādu neatdotu naudu, pēc kā pārdevēja sākusi kliegt, lai apsūdzētā iet ārā no veikala. Strīds ildzis apmēram piecas minūtes. Pašu uzbrukumu pārdevējai /pers. F/ nevar apliecināt, jo stāvējusi ar muguru un nav redzējusi to. Arī to, ka kaut kas būtu mētājies uz grīdas, nav redzējusi, jo stāvējusi otrā veikala galā, veikalā citus pircējus arī nav redzējusi. Dzirdējusi, ka /pers. F/ teikusi, ka zvanīs policijai, ja apsūdzētā neatstās veikala telpas. Pēc kā apsūdzētā arī izgājusi.

No lietā esošo apskates protokola (lietas 5.- 10.lapa) redzams, ka veikala „/nosaukums/" /adrese/, iekštelpu apskate veikta 2013.gada 28.janvārī. Apskatē konstatēts, ka ieejot veikala telpā, kreisā pusē redzama vitrīna ar stikla virsmu, uz kuras atrodas stacionārais telefons „Panasonics" melnā krāsā, telefona virsma nosmērēta ar sveces parafīnu, paceļot telefona klausuli, tajā ir klusums. Blakus atrodas sarkanas krāsas svece. Stikla virsma ir ar sveces parafīna traipiem, blakus letei skapītis, uz kura atrodas kases aparāts, stikla trauks, kalkulators un puķes lapa. Visi priekšmeti un skapītis ir notraipīti ar sveces parafīna traipiem. Aiz kases zemē saplīsis stikla svečturis un mētājas puķes lapas. Apskates protokolam pievienota fototabula.

Atbilstoši policijas darbinieces /pers. M/ sastādītajam ziņojumam (lietas 19.lapa), policijas darbiniece aptaujājusi SIA „Lattelecom" darbinieku /pers. N/ un noskaidrojusi, ka viņš 2013.gada 1.februārī devies izsaukumā uz veikalu "/nosaukums/", /adrese/, jo tur nav darbojies telefons. Veikalā /pers. N/ konstatējis, ka telefona aparāts ir apliets ar sveces parafīnu, citus vizuālus bojājumus nav konstatējis, telefons periodiski nav darbojies. Ieteicis iegādāties citu telefona aparātu, jo sakaru traucējumi nav bijuši. Tāpat telefoniski ticis aptaujāts arī sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Ulro" darbinieks /pers. O/, kurš paskaidrojis, ka 2013.gada 4.februārī devies izsaukumā uz veikalu "/nosaukums/" , /adrese/, jo tur nav darbojies kases aparāts. Veikalā /pers. O/konstatējis, ka kases aparāts apliets ar sveces parafīnu un nedarbojas, nespiežas klaviatūras taustiņi.

Krimināllikuma 231.panta pirmajā daļā ir paredzēta kriminālatbildība par rupju sabiedriskā miera traucēšanu, kas izpaužas acīmredzamā necieņā pret sabiedrību vai bezkaunībā, ignorējot vispārpieņemtās uzvedības normas un traucējot cilvēku mieru, iestāžu vai uzņēmumu (uzņēmējsabiedrību), vai organizāciju darbu (huligānisms), kas ir noziedzīga nodarījuma huligānisma - pamatsastāvs, savukārt Krimināllikuma 231.panta otrajā daļā ir ietverts noziedzīga nodarījuma – huligānisms, kvalificēts sastāvs, pastiprinot personas atbildību, ja papildus pirmajā daļā norādītajām objektīvās puses darbībām persona izdara darbības, par ko paredzēta atbildība Krimināllikuma 231.panta otrajā daļā. Viena no kvalificējošām pazīmēm ir huligānisms, ja tas saistīts ar mantas bojāšanu.

Tiesa kolēģija atzīst, ka ar lietā esošajiem, iepriekš norādītajiem pierādījumiem ir pilnībā pierādīts, ka /pers.E/ izdarījusi Krimināllikuma 231. panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, proti, tiesai nav šaubu, ka apsūdzībā norādītajā vietā, laikā un apjomā apsūdzētā ir izdarījusi huligānismu ar kvalificējošu pazīmi – mantas bojāšana. Darbības notikušas sabiedriskā vietā veikala "/nosaukums/" telpās, rupji (ievērojamā mērā) traucējot sabiedrisko mieru, veikala darbinieku darbu, ignorējot vispārpieņemtās uzvedības normas.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas 2007.gada apkopojumā „Tiesu prakse krimināllietās: notiesājoši spriedumi – atceltu attaisnojošu spriedumu vietā, attaisnojoši spriedumi – atceltu notiesājošu vietā" norādīts, ka kvalificējot personas darbības kā huligānismu, noteicošais nav tas, kāpēc persona ieradās un atradās notikuma vietā un kāds bijis konflikta iemesls, bet gan veids, kādā šīs attiecības tiek skaidrotas, un vai ar to tiek aizskartas arī citu personu intereses, traucēts to miers. [..]

No minētā secināms, ka darbības, kas izdarītas personisko attiecību dēļ (aiz naida, savstarpējas nepatikas u.tml.), var būt atzītas par huligāniskām un kvalificētas pēc KL 231. panta, ja ar tām rupji traucēts sabiedriskais miers.

Apsūdzētās rupja sabiedriskā miera traucēšana konkrētajā gadījumā izpaudās acīmredzamā necieņā un bezkaunībā pret

cietušo, vēršoties pret cietušo ar necenzētiem vārdiem, uzvedoties agresīvi, metot cietušās virzienā ar svečturī iestiprinātu sveci, uz ko tiesas izmeklēšanā norādīja cietusī /pers. F/, liecinieki /pers. H/ un /pers. J/.

Tiesas kolēģija atzīst, ka veids, kādā apsūdzētā skaidroja savas attiecības ar cietušo veikala telpās nav pieņemams un nav atbilstošs sabiedrībā vispārpieņemtajām uzvedības normām. Šādas apsūdzētās agresīvās, nepieklājīgās darbības ir vērtējamas kā tādas, kas rupji (ievērojamā mērā) traucēja sabiedrisko mieru, nostādot citu cilvēku interesēm pretī savas personiskās intereses.

Izšķirot jautājumu par miera traucēšanu, būtisks ir lietā iesaistīto personu viedoklis, kuri bija konkrētā notikuma un situācijas dalībnieki. Tiesai nav pamata apšaubīt cietušās un liecinieku sniegtās liecības par to, ka tika traucēts uzņēmuma darbs, ka apsūdzētās uzvedība bija agresīva, traucējoša veikala apmeklētājiem iepirkties, savukārt pārdevējai traucējoša veikt viņas darba pienākumus. Kā arī notikušā rezultātā tika bojāta SIA „/nosaukums/" manta un veikalu bija nepieciešams slēgt pirms darba laika beigām.

Mantas bojāšanas fakts pierādīts, kā ar cietušās, /nosaukums/" pārstāves un liecinieku liecībām, tā ar apskates protokolā konstatēto un policijas darbinieces personu aptaujas laikā fiksēto informāciju.

Tiesas kolēģija atzīst, ka cietušās un liecinieku liecības ir konsekventas, detalizētas, un savā starpā nesatur būtiskas pretrunas.

Tāpat lietā iegūtie pierādījumi ir attiecināmi un pietiekami, lai atzītu apsūdzēto par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, ko paredz Krimināllikuma 231.panta pirmā daļa.

Tiesas kolēģija noraida kā nepamatotu apsūdzētās izteikumu, ka cietusī viņu aprunā, tādējādi atrodot veidu, kā viņai atriebties. Šādus apsūdzētās izteikumus kolēģija vērtē kā apsūdzētās subjektīvu apgalvojumu, kas nerod nekādu pamatojumu lietas materiālos. Tāpat tiesas kolēģija nekonstatē nekādus apstākļus, kuri radītu saprātīgas šaubas par lietā liecinošo personu sniegto liecību patiesumu.

Apstrīdot celtās apsūdzības pamatotību, apelācijas sūdzības iesniedzēja arī norādījusi, ka ja viņa būtu paņēmusi sveci un ar to metusi /pers. F/, sveču parafīna pēdas būtu citā vietā, un no parafīna būtu cietuši tirdzniecībai izliktie apavi. Šādi apsūdzētās izteikumi ir viņas subjektīvais viedoklis, kas balstīts uz pieņēmumu, tā kā lietā nav veiktas jebkādas procesuālas darbības, kas būtu par pamatu piešķirt ticamību šādam apsūdzētās apgalvojumam, turklāt, kā jau norādīts iepriekš, sveces parafīna pēdas objektīvi fiksētas apskates protokolā.

Vienlaicīgi tiesas kolēģija, izvērtējot iegūtos pierādījumus, ir konstatējusi, ka lietā nav iegūti pierādījumi, kas norādītu uz to, ka apsūdzētā būtu metusi /pers. F/ ar vāzi, tāpat nav pamata atzīt, ka apsūdzētā būtu ieradusies veikalā, kā arī atradusies tajā, nolūkā rupji traucēt sabiedrisko mieru, bet gan veids, kādā/pers. E/ skaidroja savas personiskās attiecības ar cietušo ievērojamā mērā traucēja sabiedrisko mieru, tādējādi veidojot huligāniskas darbības. Minētais arī ir pamatā pirmās instances tiesas sprieduma atcelšanai, dodot jaunu noziedzīgo darbību aprakstu.

Tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums atceļams arī daļā par apsūdzētajai /pers. E/noteikto sodu, pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas, sakarā ar Krimināllikuma grozījumiem, kas izdarīti ar 2012.gada 13.decembra likumu, kurš stājies spēkā no 2013.gada 1.aprīļa.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu apsūdzētā pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas (likuma redakcijā līdz 2013.gada 1.aprīlim) sodīta ar brīvības atņemšanu uz 6 mēnešiem. Šajā likuma redakcijā Krimināllikuma 231.panta otrās daļas sankcijā bija paredzēta brīvības atņemšana uz laiku līdz septiņiem gadiem un policijas kontroli uz laiku līdz trim gadiem. Savukārt Krimināllikuma 231.panta otrajā daļā (likuma redakcijā no 2013.gada 1.aprīļa) paredzēta sankcija - brīvības atņemšana uz laiku līdz pieciem gadiem vai īslaicīga brīvības atņemšana, vai piespiedu darbs, vai naudas sods, tas ir, paredzēta zemāka brīvības atņemšanas soda minimālā robeža, nekā Krimināllikumā līdz 2013.gada 1.aprīlim.

Atbilstoši Krimināllikuma 38.pantam (likuma redakcijā no 2013.gada 1.aprīļa) brīvības atņemšanu nosaka uz laiku no 15 dienām, turklāt īslaicīgu brīvības atņemšanu var noteikt uz laiku līdz trim mēnešiem.

Saskaņā ar 2012.gada 13.decembra likuma "Grozījumi Krimināllikumā" pārejas noteikumu 6.punktu tiesai, nosakot brīvības atņemšanas sodu, minētās soda minimālo robežu izmaiņas bija jāņem vērā, ko pirmās instances tiesa nav izdarījusi.

Tādējādi, izvērtējot ziņas, kas raksturo apsūdzētās personību, ņemot vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī izvērtējot apstākļus, kas ietekmē apsūdzētās atbildību, tiesas kolēģija atzīst, ka piespriestais brīvības atņemšanas sods samazināms.

Tiesas kolēģija ņem vērā, ka apsūdzētā agrāk nav sodīta, kā arī nav saukta pie administratīvās atbildības.

Kā apsūdzētās atbildību mīkstinošu apstākli tiesas kolēģija atzīst to, ka apsūdzētā cietušajam atlīdzinājusi ar noziedzīgo nodarījumu radīto kaitējumu.

Ņemot vērā, šos apstākļus, kā arī to, ka cietušās apgādībā atrodas divi nepilngadīgi bērni, no kuriem vienam nepieciešama īpaša aprūpe, tiesas kolēģija nonāk pie pārliecības, ka, apsūdzētā, sodu neizciešot turpmāk neizdarīs likuma pārkāpumus, tāpēc brīvības atņemšanas sodu ir iespējams noteikt nosacīti.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu no apsūdzētās par labu cietušajai piedzīta morālā kaitējuma kompensācija 142,29 *euro* (Ls 100), kas atzīstama par atbilstošu un samērīgu, tāpēc šajā daļā pirmās instances tiesas spriedums atstājams negrozīts.

Pamatojoties uz teikto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 3.punktu, Krimināllietu tiesas kolēģija

nosprieda

Saldus rajona tiesas 2013.gada 28.oktobra spriedumu **atcelt daļā** par /pers.E/atzīšanu par vainīgu un noteikto sodu**.**

/pers.E/atzīt par vainīgu pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 3 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu, sodu noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz 3 mēnešiem un sodu neizpildīt, ja pārbaudes laikā/pers. E/neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarījumu, nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs krimināsodu izpildi reglamentējošā likumā noteiktos pienākumus.

Pārējā daļā spriedumu negrozīt.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 10 dienu laikā Augstākajā tiesā Kriminālprocesa likuma 574., 575.pantā paredzētajos gadījumos, sūdzību vai protestu iesniedzot Kurzemes apgabaltiesā.

Pilns tiesas nolēmums pieejams 2014.gada 14.martā.

Tiesas sēdes priekšsēdētaja: S.Reinholde

Tiesneši: K.Līcis

S.Mertena